

ÚJABB SZÉLJEGYZETEK IPARJOGVÉDELMI JOGGYAKORLATUNK MARGÓJÁRA

I. A FELTÉTLEN KIZÁRÓ OKOK VIZSGÁLATA A VÉDJEJY LAJSTROMOZÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁSBAN

1.1. Az utóbbi hónapokban sorra érkeztek a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz (az MSZH-hoz) a Fővárosi Bíróságtól olyan végzések,¹ amelyek a védjegybejelentést a meghirdetését megelőzően elutasító (vagy esetleg visszavontnak tekintő) hivatali döntéssel szemben benyújtott megváltoztatási kérelem alapján hatályon kívül helyezték a hivatali döntést, és az MSZH-t új eljárásra utasították. E bírósági végzések indokolása szerint az MSZH-nak az új eljárásban a kutatási jelentésnek a bejelentő részére történő megküldése mellett [Vt. 60. § (3) bek.]² a védjegybejelentést a Vt. 61/A. §-ában foglaltak szerint meg kell hirdetni, illetve a Vt. 61. §-a alapján előírt érdemi vizsgálatot teljes terjedelmében el kell végeznie.

A szóban forgó végzések mindegyike tartalmazta – lényegében azonos szövegezéssel – a következő okfejtést:³

„A bíróság a Hivatal támadott határozatát érdemi vizsgálatra alkalmatlannak találta.

A Vt. 38. § (1) bekezdése értelmében a Hivatal a hatáskörébe tartozó védjegyügyekben – a Vt.-ben meghatározott eltérésekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban Ket.) rendelkezései szerint jár el.

A védjegy lajstromozására irányuló eljárás speciális szabályait a Vt. IX. fejezete tartalmazza. Ez a fejezet részletezi azon lépéseket, amelyeket a Hivatalnak a védjegy-bejelentési kérelem kapcsán meg kell tenni.

A Vt. elkülönítve nevesíti a bejelentés benyújtását követő vizsgálatot (Vt. 55. §), alaki vizsgálatot (Vt. 59. §), a korábbi jogokra vonatkozó kutatást, kutatási jelentés készítését, annak megküldését a bejelentőnek (Vt. 60-60/A. §), érdemi vizsgálatot (Vt. 61. §), védjegybejelentés meghirdetését (Vt. 61/A. §).

¹ Pl. a következő számú ügyekben: M0602664 (1.Pk.25.477/2006/3.), M0600524 (1.Pk.21.845/2007/3.), M0503799 (3.Pk.20.555/2007/3.), M0404342 (1.Pk.20.188/2007/5.), M0600526 (1.Pk.21.849/2007/4.), M0600525 (1.Pk.21.851/2007/3.), M0601027 (1.Pk.21.569/2007/4.), M0600200 (3.Pk.20.960/2007/3.), M0600527 (1.Pk.21.856/2007/3.), M0602661 (1.Pk.20.334/2007/3.), M0602662 (1.Pk.20.333/2007/3.), M0602767 (3.Pk.24.791/2007/3.), M0404360 (1.Pk.20.559/2007/6.), M0604359 (3.Pk.20.557/2007/3.), M0501220 (3.Pk.20.556/2007/3.).

² Vt.: a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény

³ Az idézet az 1.Pk.25.477/2006/3. számú végzésből való. A végzés indokolásából vett részletet – egy-két nyilvánvaló elírást és vesszőhibát leszámítva – teljes szöveghűséggel közöljük.

A Vt. a korábbi jogokra vonatkozó kutatást, az érdemi vizsgálat elvégzését, a védjegybejelentés meghirdetését nem egymás feltételeként, hanem kizárólag az alaki vizsgálat pozitív eredményéhez kötve írja elő. Ezért a Hivatalnak e lépéseket párhuzamosan kell megtenni. A jogszabály ezen eljárási cselekmények megtételét a Hivatal számára kötelezően írja elő, ebben annak mérlegelési jogot nem biztosít.

Jogszabályt sért tehát a Hivatal, amikor annak megállapítása mellett, hogy a védjegybejelentés megfelel a Vt. 59. § alapján vizsgált alaki feltételeknek, csak a korábbi jogokra vonatkozóan végez kutatást, ám a kutatási jelentés megküldése, illetve az érdemi vizsgálat teljes körű, a Vt. 61. § (2) bekezdésében foglalt valamennyi feltételére kiterjedő lefolytatása nélkül, a védjegybejelentés meghirdetését elmulasztva hozza meg határozatát.

A védjegybejelentés meghirdetésével biztosítható, hogy a védjegy lajstromozására irányuló eljárásban a Hivatalhoz bárki észrevételt nyújthasson be arra vonatkozóan, hogy a megjelölés a Vt. 2–3. §-aiban meghatározott valamely okból nem részesülhet védjegyoltalomban.

A bejelentés meghirdetésének elmaradása nem csupán az észrevételt tevőt fosztja meg ettől a törvény biztosította jogától, hanem az észrevétel jogintézményét teszi formálissá, hiszen a bejelentés meghirdetése nélkül a kutatási lehetőségek korlátozódnak, pedig az észrevétel lehetősége éppen a hivatalból folytatandó – egyébként teljes körű – érdemi vizsgálatot kívánja kiegészíteni, eredményesebbé tenni.

A Ket. 4. § (1) bekezdése értelmében az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez, jogszabályban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog. A hivatkozott eljárási lépések párhuzamos megtétele az idézett két alapelv érvényesülését biztosítja, mert ezzel a jogbiztonságnak és a gyors ügyintézésnek feltételei javulhatnak.

Tény, hogy a Vt. 41. § (3) bekezdése a határidőket illetően kimondja, hogy a védjegyeljáráásokban nem érvényesül a Ket.-ben megállapított ügyintézési határidő, továbbá nem alkalmazhatók a Ket.-nek azok a rendelkezései sem, amelyek az eljáró hatóság egyéb intézkedésére állapítanak meg határidőt.

A Vt. idézett rendelkezései így sem a korábbi jogokra vonatkozó kutatás, sem a védjegybejelentés érdemi vizsgálata tekintetében nem határoznak meg határidőt, a védjegybejelentés meghirdetését illetően is csak azt rögzítik, hogy arra a kutatási jelentésnek a bejelentő részére történő megküldésétől számított legalább egy hónap elteltével kerülhet sor, de a meghirdetés egyéb időpontját illetően előírást nem tartalmaz.

A fentiek azonban nem jelenthetik azt, hogy a kérdéses eljárásban a kérelmet nem kell indokolatlan késlekedés nélkül, ésszerű határidőn belül elbírálni. A védjegybejelentés meghirdetésének elmaradása, illetőleg annak ok nélküli késedelme épp a fentiekben idézett alapelveket sérti. Az észrevétel esélyének korlátozása, utóbb a felszólalás lehetőségének kitolódása az ügy érdemi, objektív és jogbiztonságot nyújtó, mindenre kiterjedő vizsgálatának lehetőségét szűkíti le.

A Ket. 1. § (1) bekezdése értelmében a közigazgatási hatóság az eljárás során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit.

A Hivatal előtti eljárásban történt, fentiekben részletezett eljárási szabálysértések olyan lényegesnek minősülnek, amelyek a bírósági eljárásban nem orvosolhatók, és ezért a bíróság a Hivatal határozatát a Vt. 91. § (2) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezte és a Hivatalt új eljárásra kötelezte.

A Hivatalnak az új eljárásban a kutatási jelentésnek a kérelmező részére történő megküldése mellett [Vt. 60. § (3) bekezdés] a védjegybejelentést a Vt. 61/A. §-ban foglaltak szerint meg kell hirdetnie, illetve a Vt. 61. §-a alapján előírt érdemi vizsgálatot teljes terjedelmében el kell végeznie. A Hivatal csak ezt követően tud érdemben határozni, amely határozatát egy esetleges megváltoztatási kérelem kapcsán a bíróság indokolt esetben annak érdemében is el tudja majd bírálni.”

1.2. Az MSZH a szóban forgó bírósági végzések rendelkező részének az indokolásban foglaltakat a következőképpen értelmezve tesz eleget. Az MSZH a hatályon kívül helyezett hivatali döntésben megjelölt feltétlen kizáró okot illetően a bejelentőt – az új eljárásban hozott végzésében – újabb nyilatkozattételre hívja fel. Ha a bejelentő e felhívásra a kitűzött határidőben nem válaszol, az MSZH a védjegybejelentést visszavontnak tekinti. Ha a bejelentő a felhívásra olyan nyilatkozattal válaszol, amelynek alapján az MSZH arról győződik meg, hogy a megjelölés kielégíti a Vt. 1. §-ában meghatározott követelményeket, és a 2–3. §-ok alapján nincs kizárva a védjegyoltalomból, a Vt. 60. és 61/A. §-ával összhangban elkészíti és megküldi a bejelentőnek a kutatási jelentést, valamint az előírt idő elteltével meghirdeti a védjegybejelentést. [Az ellenkező esetben pedig az MSZH – a Vt. 61. §-ának (4) bekezdésével összhangban – a védjegybejelentést elutasítja anélkül, hogy meghirdetné.] A bírósági végzések indokolásának a Vt. rendelkezéseivel egyedül összeegyeztethető értelmezése szerint tehát az MSZH az új eljárásban a védjegybejelentés meghirdetése előtt hivatalból elvégezhető és elvégzendő érdemi vizsgálatot végzi el teljes terjedelmében, és ezt követően, ennek eredményétől függően készíti el és küldi meg a kutatási jelentést, illetve intézkedik a bejelentés meghirdetése iránt.

A szóban forgó bírósági végzések indokolásának az előzőekkel ellentétes értelmezése a Vt. súlyos és nyilvánvaló megsértését eredményezné. Az MSZH-nak azonban – amint arra a bírósági végzések is rámutattak – alapvető kötelessége a Ket. 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt eljárási alapelv feltétlen érvényesítése: eljárása során tehát köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Az MSZH ezért az említett döntései hatályon kívül helyezése folytán lefolytatandó új eljáráshoz a bírósági végzések indokolásában adott útmutatásnak nem tulajdonít a Vt.-vel nyilvánvalóan ellentétes értelmezést, mellőzi továbbá a bírósági végzések indokolásában kifejtett – nem kifejezetten a Hivatalhoz címzett, és nem kifejezetten az új eljárására vonatkozó – azoknak az érveknek a figyelembevételét, amelyek a Vt.-vel nyilvánvalóan ellentétesek, vagy nem a hivatal döntésének felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárásra tartoznak.

1.3. A Ket. 111. §-ának (3) bekezdése értelmében a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának nemcsak a rendelkező része, hanem az indokolása is köti, a megismételt eljárás és a határozathozatal során annak megfelelően köteles eljárni. A Ket. e rendelkezése az MSZH hatáskörébe tartozó védjegyügyekben ugyan nem irányadó, az MSZH mindazonáltal azt – *ad analogiam*, illetve mint a jogorvoslati fórumok határozataira vonatkozó általános jogelvet – megfelelően alkalmazza a következőkre figyelemmel.

A Ket. 111. §-ának (3) bekezdése a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által az ügyfél keresete alapján perben elvégzett bírósági felülvizsgálatra, azaz a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) XX. fejezetében, különleges perként szabályozott közigazgatási perre vonatkozik (ez következik a Ket. 109–111. §-aiból);⁴ nem alkalmazható tehát az MSZH határozatainak felülvizsgálatára irányuló – a Vt. XI. fejezetében szabályozott – nemperes eljárásban. A Vt. 79. §-a értelmében ugyanis a Pp.-nek csupán az általános szabályait lehet és kell megfelelően alkalmazni ebben az eljárásban (ha a Vt.-ből vagy az eljárás nemperes jellegéből más nem következik), a különleges perekre vonatkozó előírásokat viszont nem. Ez adódik egyébként abból is, hogy az említett nemperes eljárás – amint ezt mind a következő bírósági joggyakorlat, mind az iparjogvédelmi törvények alapjául szolgáló törvényjavaslatok indokolásai is megerősítették – az MSZH döntéseivel szemben az egyetlen jogorvoslati lehetőség;⁵ pótolja és kizárja az MSZH határozatának közigazgatási perben való felülvizsgálatát.

Mindezekre tekintettel a Vt. 38. §-ának (1) bekezdéséből és a Ket. 13. §-a (2) bekezdésének a) pontjából következően a Ket. 113. §-ának (3) bekezdése nem alkalmazható az MSZH hatáskörébe tartozó védjegyügyben, hiszen található a Vt.-ben olyan eltérő szabály [a Vt. 46/A. §-ának (2) bek.-e és 79. §-a], amely ezt kizárja.

Az MSZH mindazonáltal a jogállamiság alkotmányos követelményére, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 7. §-ában foglalt arra az alapelvi rendelkezésre figyelemmel, hogy a bíróság határozata mindenkire kötelező, a Ket. 111. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat – általánosnak tekinthető joggyakorlata szerint – *ad analogiam*, de az erre való kifejezett jogszabályi hivatkozás nélkül alkalmazza, és a bírósági végzések alapján lefolytatott új (megismételt) eljárásaiban a végzések indokolásában foglaltakat is figyelembe veszi annyiban, amennyiben azok az új hivatali eljárás lefolytatására vonatkozóan útmutatással, illetve utasításokkal szolgálnak az MSZH számára. A jogállami követelmények mellett ezt indokolják a Ket. 4. §-ának (1) bekezdésében és 7. §-ában rögzített alapelvek is: a tisztességes ügyintézés, illetve a költségtakarékosság és a

⁴ Bende-Szabó Gábor: Jogorvoslatok. In: A közigazgatási eljárási törvény kommentárja, Budapest, 2005, szerk.: Kilényi Géza, p. 285–294.; Tilk Péter: A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény. Pécs, 2005, II. kötet, p. 66–89.

⁵ Csiky Péter: Az iparjogvédelmi ügyekben hozott határozatok bírósági felülvizsgálata. In: A bírósági nemperes eljárások magyarázata, a polgári nemperes eljárások magyarázata 1., Budapest, 2002, szerk.: Németh János, Kiss Daisy, p. 469–471.

hatékony. Az MSZH továbbá figyelembe veszi azt is, hogy a Pp.-nek a Vt. 79. §-a alapján alkalmazandó általános szabályai szerint alapvetően a bírósági határozat rendelkező része szolgál a fél – ez esetben ilyen jogállás nélkül: az MSZH – kötelezésére; az indokolás csak a rendelkező részben foglalt kötelezés teljesítéséhez szolgálhat további útmutatással, utasításokkal (vö.: a Pp. 220–221. §-aival).

Az MSZH ugyanakkor a Ket. 1. §-ának (1) bekezdésében rögzített alapelv érvényesítésének tartozik elsőbbséget adni, ha azzal ütközik a bírósági végzés indokolásában található – a rendelkező részben előírt új eljárás lefolytatásához az MSZH számára adott – útmutatás, amelyet az MSZH csupán a Ket. egyik rendelkezésének *ad analogiam* alkalmazása alapján, illetve célszerűségi megfontolásokból vesz általában figyelembe. Ha pedig a bírósági végzés indokolásában az MSZH által lefolytatandó új eljáráshoz adott útmutatásnak többféle lehetséges értelmezése is van – mint a szóban forgó ügyekben is –, az MSZH a bírósági végzés indokolásának a Vt.-vel összeegyeztethető értelmezést tulajdonítja, így érvényesítve a Ket. 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt alapelvet.

Még ha a Ket. 111. §-ának (3) bekezdése az MSZH hatáskörébe tartozó ügyekben alkalmazandó volna is, az abban foglaltakat is csak úgy lehetne értelmezni, hogy az MSZH-t a bírósági végzés indokolásának csak azok a részei kötik az új (megismételt) hivatali eljárásban és határozathozatal során, amelyek címzettje az MSZH, illetve, amelyek nem általános és az egyedi ügytől elvonatkoztatott jogértelmezési fejtegetéseket tartalmaznak, hanem konkrét útmutatást adnak az MSZH számára az új eljárás lefolytatásához. Az MSZH ezért a szóban forgó bírósági végzések indokolásának azt a részét, amely az említett kritériumoknak megfelel, figyelembe veszi a hivatali döntés hatályon kívül helyezése folytán lefolytatandó új eljárásában, azzal, hogy az abban foglaltaknak (mivel nem teljesen egyértelműek) a Vt.-vel összhangban álló értelmezést tulajdonít.

1.4. A védjegy lajstromozására irányuló eljárás a Vt.-nek a 2003. évi CII. törvénnyel történt – 2004. május 1-jén hatályba lépett – módosítása óta szakaszoltta vált; ezt a 2003. évi CII. törvény alapjául szolgáló törvényjavaslat indokolása több ponton is kifejezetten megerősíti (lásd pl. az általános indokolás II. 3. pontját, valamint a részletes indokolásnak a 25., a 28–29. és a 30. §-hoz tartozó részeit). Ezt fejezi ki a Vt. 58. §-ának a 2003. évi CII. törvény 25. §-ával megállapított szövege is. Mivel a szóban forgó ügyekben a védjegy lajstromozására irányuló eljárás általában a 2003. évi CII. törvény hatálybalépését követően indult, ezekben az ügyekben általában a Vt. 58. §-ának az e törvénnyel módosított rendelkezéseit kell alkalmazni. A Vt. 58. §-ának így megállapított (2) bekezdése szerint pedig a védjegybejelentés meghirdetését (61/A. §) követően az MSZH csak észrevétel alapján terjeszti ki az érdemi vizsgálatot arra, hogy a megjelölés a 2–3. §-okban meghatározott – az észrevételben megjelölt – valamely okból nincs-e kizárva a védjegyoltalomból. E rendelkezésből kétséget kizáróan, teljes egyértelműséggel következik, hogy az MSZH-nak a feltétlen kizáró (azaz a Vt. 2–3. §-aiban meghatározott) okokkal kapcsolatos – hivatalból elvégzendő – érdemi

vizsgálatot a védjegybejelentés meghirdetését megelőzően le kell folytatnia; más szóval, a meghirdetést követően az MSZH nem folytathatja a feltétlen kizáró okokra kiterjedő, *ex officio* érdemi vizsgálatot; ez alól jelent kivételt az észrevétel esete, de csak az észrevételben megjelölt ok erejéig.

1.5. Noha a Vt. 58. §-ának (2) bekezdése világos, félre nem érthető és kellően egyértelmű, a rend kedvéért érdemes felidézni a következő körülményeket, amelyek megerősítik, hogy a Vt. e rendelkezése csak és kizárólag az előzőek szerint érthető, és sehogy másként.

A 2003. évi CII. törvény alapjául szolgáló törvényjavaslat indokolása világossá tette e kérdésben a szabályozás célját:

„Az MSZH által hivatalból végzett érdemi vizsgálat elsősorban a feltétlen kizáró okokra terjed ki, és a védjegybejelentés meghirdetésével zárul le; ezt követően az MSZH csak észrevétel alapján végez érdemi vizsgálatot a feltétlen kizáró okok tekintetében” (részletes indokolás a 25. §-hoz).

„A kutatási jelentés elkészítését és a hivatalból végzett érdemi vizsgálatot követően ... kerül sor a bejelentés meghirdetésére. Ezzel biztosítja a törvény, hogy a bejelentés meghirdetése csak akkor történjen meg, ha a bejelentés kielégíti az alaki követelményeket, és a hivatalból végzett érdemi vizsgálat szerint nincs olyan feltétlen kizáró ok, amely a bejelentés elutasítására alapot adhat” (részletes indokolás a 28–29. §-hoz).

„Az alapvetően a feltétlen kizáró okokra kiterjedő, hivatalból végzett érdemi vizsgálat az MSZH részéről lezárul a védjegybejelentés meghirdetésével; ezt követően ugyanis az MSZH csak észrevétel alapján terjeszti ki az érdemi vizsgálatot arra, hogy a megjelölés a Vt. 2–3. §-aiban meghatározott – az észrevételben megjelölt – valamely okból nincs-e kizárva a védjegy-oltalomból” (részletes indokolás a 30. §-hoz).

„A védjegybejelentés meghirdetése egyúttal azt is jelzi, hogy a bejelentés kielégíti az alaki követelményeket, és hogy az MSZH nem talált olyan feltétlen kizáró okot, amely a bejelentés elutasítására alapot adhatott volna” (részletes indokolás a 30. §-hoz).

1.6. Az MSZH tehát a védjegybejelentés meghirdetését követő érdemi vizsgálat során nem hozhat olyan döntést, amely a meghirdetést megelőzően hivatalból elvégzendő érdemi vizsgálat körébe tartozó feltétlen kizáró okon alapul, hacsak ezt az okot nem jelölték meg olyan észrevételben, amelyet a meghirdetést követően nyújtottak be. Az MSZH a meghirdetést megelőzően tartozik lefolytatni a Vt. 61. §-ában szabályozott – hivatalból elvégzendő – érdemi vizsgálatot; és e vizsgálat eredményétől függően a meghirdetést megelőzően kell – ha ennek helye van (a hivatalból feltárt kizáró ok, illetve az azzal kapcsolatos bejelentői mulasztás alapján) – döntenie a bejelentés elutasításáról vagy visszavontnak tekintéséről. A Vt. 58. §-ának (2) bekezdése kizár minden ezzel ellentétes vagy ettől eltérő értelmezést; az előzőekben kifejtettektől különböző jogértelmezés kialakítására és követésére nincs törvényes lehetőség.

A Vt. 61/A. §-ának (1) bekezdése azért fogalmaz úgy, hogy a védjegybejelentés meghirdetésének akkor van helye, ha a bejelentés megfelel az 59. § alapján vizsgált feltételeknek (vagyis az alaki követelményeknek), és azért nem utal e tekintetben a 61. § alapján vizsgált feltételekre is, mert észrevétel esetén, az abban megjelölt kizáró ok erejéig még helye lehet annak, hogy az MSZH a meghirdetést követően is folytassa a feltétlen kizáró okokra vonatkozó, hivatalból elvégzendő érdemi vizsgálatot.

1.7. A Vt. 58. §-ának (2) bekezdéséből következő az az eljárási rend, hogy az MSZH a meghirdetést megelőzően, meghirdetés nélkül is elutasítja vagy visszavontnak tekinti a bejelentést a Vt. 61. §-a alapján hivatalból elvégzett érdemi vizsgálatában feltárt okból, nem zárja ki – sem elvileg, sem gyakorlatilag – az észrevétel lehetőségét, és az észrevétel jogintézményét sem teszi formálissá.

A Vt. 58. §-a ugyanis nem tartalmaz olyan feltételt vagy megszorítást, amelynek értelmében észrevételt csupán a védjegybejelentés meghirdetését követően lehetne tenni. Mivel a meghirdetés nem feltétele az észrevétel benyújtásának, a meghirdetés elmaradása nem zárja ki az észrevétel benyújtásának lehetőségét. Ehhez a gyakorlati feltételek is biztosítottak, hiszen – amint erre a 2003. évi CII. törvény alapjául szolgáló törvényjavaslat indokolása is felhívta a figyelmet (lásd a 25. §-hoz tartozó részletes indokolást) – a Vt.-nek a nyilvánosságra vonatkozó szabályaiból (a Vt. 46. §-ából) következően a védjegybejelentés releváns iratai nyilvánosak, azokat bárki megtekintheti, és ennek alapján – ha szükségesnek ítéli – észrevétellel is élhet. A védjegybejelentés benyújtását követően tehát bármikor lehetőség van észrevétel előterjesztésére; az ehhez szükséges adatokhoz pedig az érintett személy hozzájuthat nemcsak a védjegybejelentés irataiba való közvetlen betekintéssel, hanem az MSZH által a nyilvánosság számára kínált adatbázisok – ingyenes – használatával is.

Mindazonáltal semmiféle kimutatható érdeksérelem nem éri azokat sem, akik nem ilyen módon, hanem a védjegybejelentések meghirdetése alapján kívánnak tájékozódni annak mérlegelése céljából, hogy valamely védjegybejelentéssel kapcsolatban nyújtsanak-e be észrevételt. Ha ugyanis az MSZH a Vt. 61. §-a alapján hivatalból elvégzett érdemi vizsgálata során feltárt okból elutasítja (vagy visszavontnak tekinti) a védjegybejelentést, és emiatt marad el a bejelentés meghirdetése, eleve megvalósul az a cél, amelyet a meghirdetést követően potenciálisan benyújtott észrevétel szolgálhatott volna, nevezetesen, hogy a bejelentett megjelölés ne részesüljön védjegyoltalomban. Ha pedig a meghirdetést megelőzően a Vt. 61. §-a alapján hivatalból elvégzett érdemi vizsgálat nem tár fel olyan okot, amely a megjelölés védjegyoltalmát az MSZH megítélése szerint kizárná, a meghirdetést követően benyújtott észrevétellel – az abban megjelölt ok erejéig – ez még orvosolható, feltéve persze, hogy az MSZH megítélése szerint az észrevételben megjelölt ok valóban kizárja a megjelölés védjegyoltalmát, és erre tekintettel kiterjeszti az érdemi vizsgálatot erre az okra.

Az észrevétel az MSZH-t nem köti a Vt. 2–3. §-aiban szabályozott kizáró okokra vonatkozó érdemi vizsgálat során; az MSZH csak arra köteles, hogy az észrevételt mérlegelje – vegye

figyelembe – a kifogásolt feltétellel kiterjedő vizsgálat során [Vt. 58. § (2) bek.], illetve, hogy az észrevételt közölje a bejelentővel [Vt. 58. § (3) bek.]. Az MSZH észrevétel híján is arra köteles, hogy a Vt. 2–3. §-aiban meghatározott okokra vonatkozóan teljes körűen végezze el – hivatalból – a Vt. 61. §-ában szabályozott érdemi vizsgálatot (és ezt az MSZH még a meghirdetést megelőzően köteles megtenni), és pusztán az a tény, hogy nem érkezik észrevétel, vagy az MSZH valamely észrevételt nem talál alaposnak, és arra tekintettel nem hívja fel nyilatkozattételre a bejelentőt, illetve nem utasítja el (vagy tekinti visszavontnak) a bejelentést, nem érinti a hivatalból elvégzendő érdemi vizsgálat teljességét, nem teszi azt „nem teljes körűvé” vagy „nem teljes terjedelművé”. A Vt. 61. §-a alapján hivatalból elvégzendő érdemi vizsgálat észrevétel híján is lehet teljes körű, illetve teljes terjedelmű, sőt, annak is kell lennie.

Az észrevétel eljárásjogi besorolását illetően fontos körülmény továbbá, hogy az észrevételt benyújtó személy a védjegy lajstromozására irányuló eljárásában nem ügyfél [Vt. 58. § (4) bek.]. Az észrevétel lehetősége mögött tehát nincs a törvény által elismert olyan jogos érdek vagy jogi helyzettel kapcsolatos érintettség – nemhogy alanyi jog –, amely a Ket. 15. §-ában meglehetősen szélesen, kiterjesztően szabályozott ügyféli jogállás biztosítását indokolta volna az észrevétel benyújtója számára. Ennek pedig éppen az a magyarázata, hogy a Vt. 2003. évi módosításával kialakult eljárási rendben a közérdek érvényesítése (csak a közérdek érvényesítése, de annak teljes körű érvényesítése) az MSZH-ra tartozik. Ezt húzta alá a 2003. évi CII. törvény alapjául szolgáló törvényjavaslat általános indokolásának II. 3. pontja is:

„Az ún. feltétlen kizáró okok érvényesítéséhez közérdek fűződik; ez tehát az állam iparjogvédelmi hatóságának feladata.”

E feladatnak az MSZH tartozik eleget tenni; e feladatot teljes körűen kell teljesítenie észrevétel híján is; e feladat ellátását az esetleg beérkező észrevétel csupán elősegítheti, de az észrevétel elmaradása nem mentesíti az MSZH-t a feltétlen kizáró okok teljes körű, *ex offico* érdemi vizsgálata alól.

Szintén az észrevétel előzőekben felvázolt eljárásjogi természetéhez, rendeltetéséhez tartozik, illetve azt tükrözi, hogy a 2003. évi CII. törvénnyel végrehajtott módosítások eredményeképpen az észrevétel immár nem szolgál a felszólalás pótlékeként (mint 2004. május 1-jét megelőzően), viszonylagos kizáró okra vonatkozóan nem is tehető, az észrevételt tevő személy pedig nem jogosult az MSZH döntésének megváltoztatását kérni a bíróságtól [lásd Vt. 58. § és 77. § (1)–(5) bek.].

1.8. A szóban forgó bírósági végzések indokolása hivatkozik a Ket. 4. §-ának (1) bekezdésére, amelynek értelmében az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez és a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog. A bírósági végzések szerint nem javítja a jogbiztonságot és a gyors ügyintézés feltételeit, sérti az említett alapelveket „a védjegybejelentés meghirdetésének elmaradása, illetőleg annak ok nélküli késedelme”. A

bíróság szerint „*az észrevétel esélyének korlátozása, illetőleg utóbb a felszólalás lehetőségének kitolódása az ügy érdemi, objektív és jogbiztonságot nyújtó, mindenre kiterjedő vizsgálatának lehetőségét szűkíti le*”. Az előzőekből már kitűnt, hogy az MSZH által követett – és a Vt. rendelkezéseivel összhangban álló – eljárásrend nem korlátozza az észrevétel esélyét, és nem zárja ki a feltétlen kizáró okok teljes körű vizsgálatát. A Ket. 4. §-ának (1) bekezdésével kapcsolatban ezért a végzések indokolásának egyéb megállapításaira szükséges csupán e helyt kitérni.

A bírósági végzések indokolása – bár általános jogállami hivatkozásokkal él – valójában az MSZH ügyvitelének célszerűségi oldalról történő felülvizsgálatára vállalkozik, ami nem lehetne tárgya a Vt. XI. fejezetében szabályozott nemperes eljárásnak [már csak azért sem, mert a védjegy lajstromozására irányuló eljárásban nincs olyan – jogszabályban meghatározott – határidő, mint amelyre a Ket. 4. §-ának (1) bekezdése vonatkozik], és különösen nem szolgálhatna alapul a Vt. világos és egyértelmű rendelkezését [a Vt. 58. §-ának (2) bekezdését] nyilvánvalóan és súlyosan sértő eljárási rend kialakítására, illetve bevezetésére.

Valójában e célszerűségi megfontolások sem tűnnek helytállóknak.

Ha az MSZH – amikor ennek helye van – nem utasítaná el (vagy tekintené visszavontnak) a védjegybejelentést a Vt. 61. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra kiterjedő, hivatalból végzett érdemi vizsgálata eredményeképpen a meghirdetést megelőzően, azaz a meghirdetést mellőzve, azzal először is legalább négy hónappal [a Vt. 61/A. §-ának (1) bekezdésében szabályozott legalább egy hónappal és a Vt. 61/B. §-ának (1) és (2) bekezdése szerinti három hónapos felszólalási időközzel] meghosszabbítaná – indokolatlanul – a védjegy lajstromozására irányuló eljárást akkor is, ha azt jóval korábban – a hivatalból végzett érdemi vizsgálatban feltárt ok alapján – lezárhatná (elutasítással vagy visszavontnak tekintéssel). Másodszor pedig egy ilyen eljárási rendben feleslegesen készítenénk felszólalásra a korábbi védjegyek jogosultjait és a többi jogosultat, többletköltségeket okozva nekik, a bejelentőnek és az MSZH-nak is. Ez nem szolgálná a jogbiztonságot, mint ahogy az sem, hogy a hivatalból végzett érdemi vizsgálat körében feltárt elutasítási okot illetően függő jogi helyzet, jogbizonytalanság alakulhatna ki – legalább négy hónapra, de többnyire inkább hosszabb időtartamra. Meg kell jegyezni, hogy a szóban forgó bírósági végzések eredményezik inkább az eljárás elhúzódtását, hiszen a bíróság – az általa követett általános jogértelmezésből adódóan – mellőzte a megváltoztatási kérelmek érdemi elbírálását, vagyis annak eldöntését, hogy az MSZH hatályon kívül helyezett határozata a védjegybejelentés elutasításának alapjául szolgáló feltétlen kizáró ok tekintetében érdemben helyes-e; e tekintetben a bírósági végzések nem adtak útmutatást az új eljárás lefolytatásához.

1.9. Rá kell mutatni, hogy a szóban forgó bírósági végzések indokolásában foglalt okfejtés valójában új – a korábitól eltérő – válasznak tekinthető a Fővárosi Bíróság részéről ugyanarra az elvi jelentőségű jogkérdésre, amellyel kapcsolatban a hivatal – a bíróság által

korábban követett gyakorlatra reagálva – több írásbeli nyilatkozatot is tett.⁶ E jogkérdést – tipikusan a védjegybejelentés meghirdetését megelőzően vizsgált követelmények és kizáró okok tekintetében – az írásbeli nyilatkozat a következőképpen fogalmazta meg:

„Ha a védjegy lajstromozására irányuló eljárás a Hivatal előtt nem terjedt ki a Vt. 8. §-ában meghatározott valamennyi követelmény vizsgálatára, van-e jogszabályi lehetőség arra, hogy a Fővárosi Bíróság a bejelentő megváltoztatási kérelmének elbírálása körében elrendelje a védjegy lajstromozását?”

Az MSZH-nak az említett nyilatkozatban rögzített álláspontja szerint:

„a fenti helyzetben a Fővárosi Bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége a védjegy lajstromozására. Amennyiben a T. Bíróság a felülvizsgálat körében úgy találja, hogy a védjegybejelentést nem kell elutasítani, a Vt. 91. §-ának (3) bekezdése szerinti áttételnek és a hivatali döntés hatályon kívül helyezésének van helye.”

A nyilatkozatban az MSZH kifejtette:

„Amennyiben ... a Hivatal úgy véli, hogy a bejelentés akár a Vt. 1. §-ában meghatározott követelményeket nem elégíti ki, akár a Vt. 2–3. §-ai alapján ki van zárva a védjegyoltalomból, akár pedig bejelentése nem felel meg a Vt.-ben megszabott feltételeknek, a védjegybejelentést a bejelentés meghirdetése nélkül elutasítja. Következésképpen az ilyen bejelentés esetén a Vt. 4–6. §-aiban szabályozott viszonylagos kizáró okok vizsgálatára a Hivatal előtti lajstromozási eljárás során – meghirdetés és a felszólalás lehetőségének megnyílta híján – nem kerül sor.

A fentiekkel összefüggésben a Hivatal elvi éssel kívánja hangsúlyozni: ha a tárgyi megváltoztatási kérelem elbírálásakor a T. Bíróság úgy találja, hogy a Hivatal által megállapított feltétlen kizáró ok nem áll fenn, a teljes hivatali vizsgálat lezárulása előtt nincs jogszabályi lehetőség a védjegy lajstromozásának elrendelésére. Nem részesíthető védjegyoltalomban olyan megjelölés, amelynek tekintetében a Vt. 8. §-ában említett valamennyi követelményre kiterjedő vizsgálat nem történt meg. Amennyiben a T. Bíróság úgy véli, hogy a védjegybejelentés elutasításának a Hivatal által megjelölt okból nincs helye, a Vt. 91. §-ának (3) bekezdése szerint kell eljárnia.

A Vt. 91. §-ának (3) bekezdése szerint:

«Ha a fél olyan kérdésben kíván bírósági döntést, amely a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárásnak nem volt tárgya, a Bíróság a kérelmet átteszi a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz [...] A kérelem áttétele esetén a bíróság a Magyar Szabadalmi Hivatal döntését – szükség szerint – hatályon kívül helyezi.»

Nem kérdéses, hogy amikor a tárgyi megváltoztatási kérelemben a kérelmező a védjegy lajstromozásának elrendelését kéri a T. Bíróságtól, olyan kérdésben kíván bírósági döntést, amely a Hivatal előtti eljárásnak nem volt tárgya. A Hivatal előtti eljárás ugyanis nem terjedt ki – és a Vt. alapján nem is terjedhetett ki – a 4–6. §-ok szerinti viszonylagos kizáró okok vizsgálatára.

⁶ Egyebek mellett a következő számú ügyekben: M0601029, M0601750, M0601751, M0601752, M0601753, M0502468.

A Hivatal álláspontja szerint a tárgyi megváltoztatási kérelem elbírálásakor a védjegykénti lajstromozás elrendelése a Vt.-be ütköző és a Hivatal hatáskörének elvonását eredményező gyakorlatot jelentene. Ki kell emelni továbbá, hogy a felszólalás a védjegy-lajstromozási eljárásban a korábbi jog jogosultjának önrendelkezési szabadságát biztosítja, ugyanis a felszólalási rendszerben a korábbi védjegy- vagy más magánjogi jogosultságon alapuló viszonylagos kizáró okot az iparjogvédelmi hatóság az érintett jogosult erre irányuló kérelme, azaz felszólalása alapján veszi figyelembe. A korábbi jog jogosultjának alkotmányos önrendelkezési szabadságát sértené tehát az a gyakorlat, amelynek alapján a védjegyoltalom a felszólalás lehetőségének biztosítása nélkül keletkezhetne.”

1.10. Az előzőekben idézett hivatali álláspontot időközben két körülmény is megerősítette.

Egyrészt a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.563/2006/5. számú végzése, amely elvi érveléssel szögezte le a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 100. §-ának (3) bekezdése [tehát a Vt. 91. §-ának (3) bekezdésével megegyező tartalmú rendelkezés] kapcsán:

„Rámutat arra a másodfokú bíróság, hogy az Szt. 100. §-ának (3) bekezdésében foglalt szabály a bíróság számára nem ad mérlegelési lehetőséget, egyértelműen írja elő a kérelem áttételének kötelezettségét.”

Másrészt a Vt. 91. §-a (3) bekezdésének az MSZH által képviselt értelmezését erősítette meg az egyes iparjogvédelmi törvények módosításáról szóló 2007. évi CXLII. törvény és az annak alapjául szolgáló törvényjavaslat indokolása. E törvény 39. és 40. §-a, valamint 44. §-a olyan rendelkezésekkel egészítette ki a Vt.-t, amelyek a 2008. január 1-jét követően indult eljárásokban egyértelműen kizárják a szóban forgó bírósági végzések indokolásában – az általános jogértelmezést tartalmazó fejtegetések körében – vázolt eljárási rend érvényesítését. Különösképpen figyelmet érdemel a Vt. 91. §-a (1) bekezdésének az említett törvény 44. §-ával történt kiegészítése, amelynek értelmében:

„A bíróság a védjegyügyben hozott döntés megváltoztatása helyett a döntést hatályon kívül helyezi, és a Magyar Szabadalmi Hivatalt az eljárás folytatására utasítja, ha a megváltoztatási kérelmet a védjegybejelentés elutasításáról, visszavonásáról vagy visszavontnak tekintéséről hozott olyan döntéssel szemben terjesztették elő, amelynek hiányában a Magyar Szabadalmi Hivatalnál a védjegy lajstromozására irányuló eljárás folytatásának lett volna helye.”

Még inkább figyelemre méltó a 2007. évi CXLII. törvény alapjául szolgáló törvényjavaslat indokolásának idevágó része (a 44. §-hoz tartozó részletes indokolás), amelyből kiviláglik: a Vt. 91. §-a (1) bekezdésének kiegészítése csupán azt erősíti meg, ami a Vt. korábban hatályos rendelkezéseiből amúgy is következett:

„A javaslat 44. §-a joggyakorlati problémát rendez a Vt. 91. §-a (1) bekezdésének kiegészítésével. Mivel nem részesíthető védjegyoltalomban olyan megjelölés, amellyel kapcsolatban a Vt. 8. §-ában meghatározott valamennyi követelmény vizsgálata még nem zárult, nem zárulhatott le, nincs mód arra, hogy az MSZH döntésének felülvizsgálatára irányuló eljárásban a

bíróság a védjegy lajstromozására irányuló teljes eljárásnak az MSZH előtti befejezését megelőzően elrendelje a védjegy lajstromozását (pl. a bejelentést feltétlen kizáró okból elutasító hivatali határozat egyszerű megváltoztatásával). Ha a fél ilyen esetben kéri a hivatali döntés megváltoztatását és ekképpen a megjelölés védjegyként való lajstromozását, valójában olyan kérdésben kíván bírósági döntést, amely az MSZH előtti eljárásnak nem volt tárgya (hiszen a bejelentés MSZH előtti – a törvényben előírt – teljes vizsgálata még nem zárult le). Ebből következően a Vt. 91. §-a (3) bekezdése alkalmazásának volna helye (azaz a kérelem áttételének a hivatali döntés hatályon kívül helyezése mellett); a joggyakorlatban azonban ez nem vált még kellően egyértelművé. E kérdés tisztázását célozza a Vt. 91. §-a (1) bekezdésének a törvény 44. §-a szerinti kiegészítése.”

Ismert, hogy a 2007. évi CXLI. törvény előkészítése során az egyes iparjogvédelmi törvények módosításáról szóló tervezetre a Fővárosi Bíróság Polgári Kollégiumának felkért vezetője észrevételt⁷ küldött az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium államtitkárának, és abban a Vt. olyan tartalmú módosítását szorgalmazta, mint amilyen általános jogértelmezést a szóban forgó bírósági végzések indokolása is kifejt. A Fővárosi Bíróság észrevételének megfelelő Vt.-módosítás elmaradását a bíróság azonban nem pótolhatja, nem ellensúlyozhatja a Vt. hatályos és az érintett ügyekben alkalmazandó rendelkezéseit nyilvánvalóan és súlyosan sértő általános jogértelmezéssel.

II. A „LAPENGEDÉLYEZÉS” VÉDJEGYJOGI MEGÍTÉLÉSE

2.1. A közelmúltban megjelent sajtótudósítások⁸ szükségessé teszik a szakmai állásfoglalást az ún. „lapengedélyezés” védjegyjogi megítéléséről.

2.2. A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (az ún. sajtótörvény) 12. §-ának (3) bekezdése szerint időszaki lap előállítása és nyilvános közlése bejelentési kötelezettség alá esik. A bejelentés alapján az időszaki lapot nyilvántartásba veszik. A nyilvántartásba vétel előtt az időszaki lap nem terjeszthető. A bejelentés és a nyilvántartásba vétel tehát az időszaki lap terjesztésének sajtóigazgatási feltétele. Nem keletkeztet viszont a lap címével (grafikai megjelenésével, külalakjával stb.-vel) kapcsolatban semmiféle iparjogvédelmi oltalmat, nem ad a cím használatára polgári jogi úton kikényszeríthető kizárólagos jogot. A nyilvántartásba vétel elmulasztásának szabálysértési jogkövetkezménye van: az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 148. §-ának (1) bekezdése szerint sajtórendészeti szabálysértést követ el és hatvanezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki nyilvántartásba vétel előtt időszaki lapot terjeszt. E rendelet 149. §-ának (1) bekezdése szerint pe-

⁷ A 2007.El.II.E.24/4. számú levelében.

⁸ Lásd különösen a Magyar Nemzet 2008. február 6-i számában a „Védjegy politikai alapon?” c. írást a lap 5. oldalán.

dig sajtóigazgatási szabálysértés miatt ötvezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható az a kiadó, aki – egyebek mellett – az időszaki lap terjesztésére vonatkozó rendelkezéseket megszegi.

Ha a sajtótermék címével, grafikai megjelenésével, külalakjával vagy egyéb jellemzőjével már bejegyzett laphoz hasonló módon jelenik meg, és ez a fogyasztók megtévesztésére alkalmas, a nyilvántartásba vételt meg kell tagadni, illetve az így bejegyzett időszaki lapot törölni kell a nyilvántartásból [a sajtótörvény 14. §-ának (1) bekezdése és 15. §-ának (1) bekezdése alapján]. E rendelkezés államigazgatási úton, a nyilvántartásba vételre irányuló hatósági eljárásban akadályozza meg a korábban bejegyzett laphoz hasonló megjelenésű lap bejegyzését és ezáltal – áttételesen – az ilyen megjelenéssel való terjesztését. Ha nyilvántartásba vétel nélkül terjesztenének mégis ilyen megjelenésű lapot, annak a már ismertetett szabálysértési jogi következménye lehet, valamint a fogyasztók megtévesztésével kapcsolatos versenyjogi és közigazgatási jogi szankciók alkalmazását vonhatja maga után. A korábban bejegyzett lap kiadója azonban – valamifajta kizárólagos szellemi tulajdoni jogosultságra hivatkozva – ilyenkor sem követelheti polgári jogi igényként a későbbi lap kiadójának eltiltását a hasonló megjelenésű lap terjesztésétől. Ilyesfajta jogot a védjegyoltalom biztosít; emellett – bizonyos többletfeltételek megvalósulása esetén – ilyen igénnyel versenyjogi alapon lehet még fellépni.

2.3. A Vt. 12. §-a értelmében – mint ismeretes – a védjegyoltalom alapján a védjegyjogosultnak kizárólagos joga van a védjegy használatára. E kizárólagos használati jog alapján a védjegyjogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

- a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplőkkel;
- b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszhetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; vagy
- c) a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést a védjegy árujegyzékében szereplőkkel nem azonos vagy azokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a védjegy belföldön jóhírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztetőképességét vagy jó hírnevét.

Az előző feltételek megvalósulása esetén tilos különösen

- a) a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán;
- b) a megjelölést hordozó áru forgalomba hozatala, eladásra való felkínálása, valamint forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartása;
- c) szolgáltatás nyújtása vagy annak felajánlása a megjelölés alatt;

- d) a megjelölést hordozó áruknak az országba történő behozatala vagy onnét történő kivitele;
- e) a megjelölés használata az üzleti levelezésben vagy a reklámozásban.

A védjegyoltalom korlátjait – kimerítő jelleggel – a Vt. 15. §-a szabályozza. Az időszaki lapok neve és címe kapcsán felvetődhet, hogy a korlátozási jogcímek egyike [a Vt. 15. §-a (1) bekezdésének a) pontjában szabályozott eset] „ráhúzható” volna az időszaki lap nyilvántartásba vett címére. A Vt. e rendelkezése szerint a védjegyoltalom alapján a védjegyjogosult nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében – az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban – használja saját nevét vagy címét. Látni kell azonban, hogy e rendelkezés nem valamely kiadvány (pl. időszaki lap), hanem valamely személy [ráadásul, a Vt. 15. §-ának (2) bekezdéséből következően csakis természetes személy] címére (és nevére) vonatkozik.

A Vt. 27. §-ának (1) bekezdése szerint védjegybitorlást követ el, aki a – már idézett – 12. §-ban foglalt rendelkezések megsértésével a védjegyet jogosulatlanul használja. A védjegybitorlás polgári jogi jogkövetkezményeit a Vt. 27. §-a részletesen szabályozza. A Vt. 12. §-ában foglalt rendelkezések megsértése – a védjegybitorlás – megállapítható, és a bitorlás valamennyi jogkövetkezménye (pl. a további jogsértéstől való eltiltás) alkalmazható akkor is, ha a jogsértő időszaki lapját a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnál (a KÖH-nél) nyilvántartásba vették. E nyilvántartásba vétel ugyanis csupán a lap terjesztésének sajtóigazgatási (és a szabálysértési jogban szankcionált) előfeltétele, de nem ad a lap kiadója számára semmiféle mentességet a sajtótörvényen és végrehajtási rendeletein kívüli jogszabályok betartásának kötelezettsége, ez esetben a Vt. előírásainak és mások védjegyjogainak tiszteletben tartása alól. A sajtóigazgatási nyilvántartásba vétel tehát nem zárja ki más védjegyet illetően a védjegybitorlás megállapíthatóságát és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását. Más védjegyet csak a védjegyjogosult hozzájárulásával, a tőle származó használati engedély alapján szabad használni; ezt a KÖH sajtóigazgatási „lapengedélye” nem pótolja, nem pótolhatja.

Meg kell jegyezni, hogy a védjegybitorlásnak vannak büntetőjogi és szabálysértési jogi [Iparjogvédelmi jogok megsértése, Btk. 329/D. § és 218/1999. (XII. 28.) Korm. r. 152. §], valamint vámjogi jogkövetkezményei [Vt. 28. §, 371/2004. (XII. 26.) Korm. r., 1383/2003/EK tanácsi rendelet, 1891/2004/EK bizottsági rendelet] is. E jogkövetkezmények alól sem mentesül a jogsértő arra való hivatkozással, hogy a más védjegyének oltalmát sértő című, megjelenésű időszaki lapot a sajtóigazgatási szabályok szerint nyilvántartásba vették.

2.4. Az egyik említett sajtóhírben közöltekből az tűnt ki, hogy a szóban forgó esetben a védjegybejelentés (és feltehetőleg a lajstromozás) megelőzte a „versengő” időszaki lap nyilvántartásba vételét. Rá kell mutatni azonban arra, hogy még fordított esetben – tehát, ha a lap nyilvántartásba vétele (vagy az azt célzó bejelentés) előzi meg a védjegybejelentés be-

nyújtását – sem élvezne védjegyjogi „elsőbbséget” a sajtóigazgatási nyilvántartásba korábban bejegyzett lap. Önmagában az időszaki lap sajtóigazgatási nyilvántartásba vett címéhez (megjelenéséhez stb.-hez) ugyanis nem kapcsolódik olyan korábbi jog, amely a Vt. 4–6. §-ai alapján – ún. viszonylagos kizáró okként – megakadályozhatná a később bejelentett megjelenés (lapcím) védjegyoltalomban való részesítését. Ez alól az az eset jelenthet kivételt, ha valamely időszaki lap címét (megjelenését, külalakját stb.-t) már korábbról fogva ténylegesen használták belföldön, és emiatt a lapcímnek a korábbi használó hozzájárulása nélkül történő használata jogszabályba (pl. a tisztességtelen verseny tilalmába) ütközne. Még ilyenkor sem a korábbi „lapengedély” (sajtóigazgatási nyilvántartásba vétel) a döntő azonban, hanem a „versengő” megjelenésre vonatkozó védjegybejelentést megelőző tényleges belföldi használat (más kérdés, hogy ennek sajtóigazgatási feltétele a lap nyilvántartásba vétele).

2.5. Ha a védjegyoltalomban részesülő lapcímmel való sajtóigazgatási nyilvántartásba vétel elhúzódik (mint az említett sajtótudósítás szerinti esetben), az megfelelő alapot adhat a védjegyhasználat elmulasztásához fűződő jogkövetkezmények elhárításához, a használat elmaradására kellő igazolást nyújtva [lásd a Vt. 18. §-ának (1) bekezdését].